

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 171/2023**

De wetsbepaling die bepaalt dat het bedrag van de werkloosheidsuitkering kan verschillen naargelang de werkloze alleen woont of samenwoont met een andere persoon, is grondwettig

Een bepaling van de besluitwet van 28 december 1944 « betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders » machtigt de Koning ertoe verschillende bedragen van de werkloosheidsuitkeringen vast te stellen naargelang een werkloze alleen woont of samenwoont met een andere persoon. In het kader van een geschil tussen twee werklozen en de RVA vraagt het Arbeidshof te Luik aan het Hof of die bepaling bestaanbaar is met het beginsel van gelijkheid en met het recht op de eerbiediging van het privé- en gezinsleven, in zoverre zij tot gevolg heeft dat de samenwonende werklozen lagere uitkeringen ontvangen dan de alleenstaande werklozen.

Het Hof oordeelt dat het verschil in behandeling redelijk verantwoord is door het doel van de wetgever om rekening te houden met het feit dat er verschillende behoeften en lasten bestaan voor de werklozen naargelang van de gezinssamenstelling. Bovendien brengt de machtiging aan de Koning op zich geen onevenredige gevolgen teweeg voor de werklozen, aangezien de wetgever, door het criterium van de gezinssamenstelling aan te wenden, de evenredigheid heeft willen waarborgen tussen het bedrag van de ontvangen uitkering en de behoeften van de gerechtigden, rekening houdend met de verschillende samenlevingsvormen.

Volgens het Hof staat het voor het overige aan het Arbeidshof om na te gaan of het feit dat door de Koning concreet wordt bepaald hoe de uitkering van de samenwonende werkloze moet worden berekend, bestaanbaar is met het beginsel van gelijkheid en met het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven.

1. Context van de zaak

Na een onderzoek vordert de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) van twee werklozen de terugbetaling van werkloosheidsuitkeringen. De RVA verwijt die beide werklozen dat zij, respectievelijk als alleenstaande werknemer en als werknemer met gezinslast, die uitkeringen ontvingen, terwijl zij die als samenwonende werknemers hadden moeten ontvangen, aangezien ze in werkelijkheid samenwoonden. De twee werklozen betwisten in rechte die beslissing van de RVA.

Het Arbeidshof te Luik stelt vast dat het koninklijk besluit van 25 november 1991 « houdende de werkloosheidsreglementering » een verschillend uitkeringsbedrag vaststelt voor de alleenstaande werklozen en de samenwonende werklozen. Volgens het Arbeidshof kan dat verschil in behandeling in werkelijkheid worden toegeschreven aan een wetsbepaling, namelijk artikel 7, § 1*octies*, derde lid, 3°, van de besluitwet van 28 december 1944 « betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders ». Het Arbeidshof vraagt het Hof of die wetsbepaling

bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie), met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) (recht op de eerbiediging van het privé- en gezinsleven) en met de richtlijn 79/7/EEG « betreffende de geleidelijke tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het gebied van de sociale zekerheid ». De vraag heeft betrekking op het feit dat de betrokken bepaling de Koning ertoe machtigt een onderscheid te maken tussen een alleenstaande werkloze en een werkloze die samenwoont met een persoon met wie hij geen enkele band van bloedverwantschap noch van aanverwantschap heeft, rekening houdend met de inkomsten van die persoon, zodat de samenwonende werklozen minder hoge uitkeringen zouden ontvangen dan de alleenstaande werklozen.

2. Onderzoek door het Hof

Het Hof merkt op dat de betrokken wetsbepaling de Koning ertoe verplicht om met betrekking tot het bedrag van de uitkering rekening te houden met de gezinssamenstelling van de werkloze, en Hem uitdrukkelijk ertoe machtigt een onderscheid te maken naargelang de werkloze al dan niet alleen woont. Volgens het Hof **kan het daaruit voortvloeiende verschil in behandeling aan die machtiging van de wetgever worden toegeschreven**. Het Hof preciseert dat het evenwel niet bevoegd is de wijze te beoordelen waarop de Koning uitvoering heeft gegeven aan die machtiging, met inbegrip van de bedragen van de uitkeringen en de in aanmerking te nemen loongrenzen.

Volgens het Hof **is het een legitieme doelstelling van de wetgever om rekening te houden met het bestaan van verschillende behoeften en lasten voor de werklozen naargelang de gezinssamenstelling**. De omstandigheid dat de werkloosheidsuitkeringen worden toegekend in het kader van een sociale verzekering belet niet dat de wetgever, rekening houdend met de ruime beoordelingsmarge waarover hij beschikt, het nodig kan achten om rekening te houden met de verschillende behoeften en lasten van de categorieën van werklozen. Bovendien **is de gezinssamenstelling een objectief en pertinent criterium ten opzichte van het doel dat de wetgever nastreeft**, aangezien de behoeften van de werkloze kunnen variëren naargelang zijn samenlevingsvorm.

Volgens het Hof heeft de betrokken bepaling noodzakelijkerwijs een invloed op het recht op de eerbiediging van het privé- en gezinsleven van de werklozen, dat wordt beschermd door artikel 8 van het EVRM. De inmenging in dat recht is *a priori* op een **voldoende toegankelijke wijze** bepaald en ze is **voldoende nauwkeurig** geformuleerd in het kader van de machtiging aan de Koning. Bovendien **heeft de betrokken machtiging op zich geen onevenredige gevolgen voor de gerechtigden van werkloosheidsuitkeringen**. Door het criterium van de gezinssamenstelling te gebruiken, wordt immers ernaar gestreefd de evenredigheid te waarborgen tussen het bedrag van de ontvangen uitkering en de behoeften van de gerechtigden, rekening houdend met de verschillende mogelijke samenlevingsvormen.

Het Hof oordeelt dat het voor het overige aan het Arbeidshof toekomt om na te gaan of de concrete bepaling, door de Koning, van de modaliteiten voor de berekening van de uitkering van de samenwonende werkloze, bestaanbaar is met het beginsel van gelijkheid en met het recht op de eerbiediging van het privé- en gezinsleven.

Tot slot is het Hof van oordeel dat het niet bevoegd is om te onderzoeken of de betrokken bepaling een indirecte discriminatie ten nadele van vrouwen doet ontstaan die is verboden door de richtlijn 79/7/EEG. Die kritiek komt immers neer op een vergelijking van de uitkeringsbedragen die worden bepaald in de uitvoeringsbesluiten, waarvoor het Hof niet bevoegd is.

3. Besluit

Het Hof oordeelt dat artikel 7, § 1*octies*, derde lid, 3°, van de besluitwet van 28 december 1944 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM niet schendt.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)